

INDEKS pregg

Jaje je imalo magične i tajnovite karakteristike

Jelena Kalay, savjetnica za ponašanje životinja

Što je to pozitivan pristup u radu sa psima

Na Veleučilištu održan jedinstveni znanstveno stručni skup o stranim vrstama i lovstvu

Ambrozija, pajasen, tigrasti komarac, nutrija, mungos, kunopas ...

Bilo je riječi o stranim vrstama općenito, pa o invazivnim biljnim vrstama šumskih ekosustava, grivastom skakaču s Mosora, mungosima s dalmatinskih otoka, alohtonim vrstama divljih parnoprstaša, značaju invazivnih vrsta kao nosiocima bolesti, odgovornosti lovstva u problematici stranih vrsta i slično.

Veleučilište u Karlovcu bilo je prošli mjesec domaćin jedinstvenog multidisciplinarnog skupa. Riječ je o 2. Znanstveno - stručnom skupu s međunarodnim sudjelovanjem „Priroda i divljač“, koji se ove godine bavio tematikom stranih vrsta i lovstva. Strana, alohton, unesena ili introducirana vrsta je ona koja prirodno ne obitava u određenom ekosustavu već je u njega dospjela namjernim ili nemjernim unošenjem. Ako naseljavanje ili širenje strane vrste negativno utječe na bioraznolikost, zdravlje ljudi ili pričinjava ekonomsku štetu na području na koje je unesena, tada se ona smatra invazivnom. Tako su invazivne strane vrste u Hrvatskoj ambrozija, pajasen, tigrasti komarac, nutrija, mungos ili pak kunopas. Nakon gubitka staništa, invazivne vrste prepoznate su kao drugi najznačajniji uzročnik gubitka bioraznolikosti na području EU, a lovne metode mogu biti interesantan alat koji može pomoći u upravljanju i kontroli tih vrsta. Stranu invazivnu vrstu, nažalost, gotovo nikad nije moguće ukloniti iz staništa u koje se proširila, osim možda na otocima te na ograničenim dijelovima kopna.

Važno je rano otkrivanje

Zato je važno rano otkrivanje prisutnosti potencijalno invazivne strane vrste u ekosustavu, a hitne mjere kontrole širenje i uklanjanja najčešće su jedine učinkovite mjere borbe protiv takvih vrsta. Neke od takvih mjeru mogu biti i lovne mjere pa time lov postaje učinkovit alat u rješavanju problematike takvih vrsta, mada se to mnogima neće svidjeti. Upravo to je bila i

misao voditelja predavača na odjelu Lovstva i zaštite prirode, kako spojiti lovstvo i zaštitu prirode te na koji način lovstvo može doprinijeti ovakvom načinu očuvanja prirode i njezine bioraznolikosti. Zato je i cilj ovog skupa bila interdisciplinarna razmjena znanja između domaćih i stranih stručnjaka, te olakšavanje transfera znanja između obrazovnih i znanstvenih institucija, odgovornih upravnih tijela, javnih ustanova, civilnog sektora i stručnjaka. Na skupu je kratka izlaganja održalo 13 predavača, redom iz relevantnih institucija i organizacija koje se dotiču upravo tematike stranih vrsta. Bilo je riječi o stranim vrstama općenito, pa o invazivnim biljnim vrstama šumskih ekosustava, grivastom skakaču s Mosora, mungosima s dalmatinskih otoka, alohtonim vrstama divljih parnoprstaša, značaju invazivnih vrsta kao nosiocima bolesti, odgovornosti lovstva u problematici stranih vrsta i slično.

Intenzivna komunikacija svih sektora

Tako su svoja izlaganja, osim domaćih snaga Veleučilišta u Karlovcu, imali i stručnjaci iz Hrvatske agencije za okoliš i prirodu (HAOP), Ministarstva zaštite okoliša i energetike, JU Maksimir, Hrvatskog centra za poljoprivredu, hranu i selo, Hrvatskog šumarskog instituta, Hrvatskog veterinarskog instituta, udruge Biom, Agronomskog te Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Na skupu su sudjelovali i predavači sa Šumarskog instituta Republike Slovenije te Šumarskog fakultete

ta Sveučilišta u Beogradu koji su dali pregled statusa i upravljanja stranim vrstama u svojim državama. Posebnost skupa bila je i panel rasprava na kojoj su sudjelovali predstavnici Ministarstva poljoprivrede (MP), Ministarstva zaštite okoliša i energetike (MZOE), Hrvatske agencije za okoliš i prirodu (HAOP) te Federacije europskih lovačkih organizacija (FACE), a dotaknula se pitanja boljeg definiranja pojmova kada se barata terminologijom stranih vrsta, pravnih okvira unutar zaštite prirode i lovstva koji se tiču stranih vrsta, nedovoljne edukacije lovaca o tome ali i nedovoljne edukacije javnosti o problemu stranih vrsta i lovnu kao alatu za rješavanje problema, razvoju sustava dojave

o prisutnosti strane vrste u ekosustavu, potrebe za poboljšanjem komunikacije između sektora lovstva i zaštite prirode ...

Svi su se složili da je ovakva razmjena mišljenja i stavova različitih struka nužna jer se tako stičena znanja i iskustva mogu primijeniti i iskoristiti za donošenje djelotvornijih pravnih akata, što je dakako od velike pomoći u zaštiti od invazivnih vrsta. Pristup problematici stranih vrsta treba biti multidisciplinaran te prvenstveno stručan, temeljen na znanstvenim istraživanjima i konkretnim činjenicama. Edukacijom, informiranjem te prevencijom može se mnogo toga postići, a efikasnom i otvorenom međusektorskom komunikacijom brže djelovati te tako umanjiti štet-

nost invazivnih vrsta. Skup se održao u organizaciji Veleučilišta u Karlovcu (odjela Lovstva i zaštite prirode) i Udruge diplomiranih studenata Veleučilišta u Karlovcu – „Alumni Vuka“, dok su suorganizatori skupa bili Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatski veterinarni institut, Hrvatski šumarski institut, Hrvatski lovački savez, Forst Eibenstein HR hunting & forest d.o.o. i Oikon d.o.o. Pokrovitelji skupa bili su i Ministarstvo poljoprivrede i Ministarstvo zaštite okoliša i energetike.

Dina Botta

dina_botta@yahoo.com

Izložba studentskih fotografija „Priroda i divljač“ 2018

U sklopu 2. Znanstveno - stručnog skupa s međunarodnim sudjelovanjem „Priroda i divljač“, bilo je i otvorenje izložbe fotografija „Priroda i divljač“ 2018. Na toj izložbi sudjelovali su domaći i strani autori ali je fokus stavljen na studente i profesore visokih učilišta.

Ove godine na natječaj su pristigle 32 fotografije iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Srbije i Slovačke, a prvu nagradu

osvojio je Željko Sekulić, inženjer lovstva i zaštite prirode iz Doboja (BiH) s fotografijom „Radoznali mališani“.

Drugu nagradu osvojio je student Tomislav Zrinski s fotografijom „Divokoza s Olimpa“, a treću Nino Salkić, fotograf na projektu Rewilding Velebit, s fotografijom srnjaka u dubokoj šumi NP Sjeverni Velebit. Čestitke pobjednicima!

Jelena Kalay, savjetnica za ponašanje životinja

Što je to pozitivan pristup u radu sa psima

Pozitivan pristup se temelji isključivo na korištenju nenasilnih metoda i nagrađivanju poželjnog ponašanja hranom, igrom, dodirom i pohvalom.

Jelena Kallay, ljubiteljicu pasa i konja, savjetnica za ponašanje životinja i osnivačica Vagabonda gdje drži tečajeve i predavanja o odgoju pasa te rehabilitira napuštene i zlostavljane životinje bila je i gošća Odjela lovstva i zaštite prirode te udruge „Alumni – VUKA“.

Za sve značajnike održala je predavanja, „Što je to pozitivan pristup u radu sa psima?“.

U jednosatnom predavanju Jelena je ukratko predstavila što je pozitivan pristup u radu sa psima, u kojem je stavljen naglasak na razvoj odnosa poštovanja, razumevanja i povjerenja između čovjeka i psa. Naglasila je da je važno promatrati svijet iz pseće perspektive i da treba sagledati njih-

ve specifične životne potrebe, načine komunikacije i emocije. Nerazumijevanje psa kao vrste narušava odnos između psa i čovjeka te često neizbjegljivo dovodi do određenih problema u ponašanju, koji se onda nastoje riješiti uporabom nasilnih metoda.

Pozitivan pristup se, s druge strane, temelji isključivo na korištenju nenasilnih metoda i nagrađivanju poželjnog ponašanja hranom, igrom, dodirom i pohvalom. Ovaj pristup je izrazito individualan jer se

prilagođava svakom pojedinom psu, ali je i holistički jer sagledava ukupne biološke, emocionalne i socijalne potrebe psa, kako bi on bio sretan i stabilan. Samim time, i odnos čovjeka i psa postaje čvršći i bolji, a vrijeme provedeno sa psom postaje pravo zadovoljstvo. Tijekom predavanja Jelena Kallay je iznosila primjere iz prakse na kojima je pokazivala kako prevenirati neželjeno ponašanje i preusmjeriti ga u poželjno, kako „čitati“ pse te bolje razumjeti njihovu komunikaciju. Nakon predavanja uslijedila su pitanja prisutnih na koje je Jelena vrlo rado odgovorila savjetima i time pokazala razmjere svojeg praktičnog iskustva i znanja.

Dina Bott

dina_botta@yahoo.com

ERASMUSom do iskustva, znanja i poznanstava

Utorak, 16. siječnja 2018., u kabinetu Trofeistike održano predavanje „ERASMUS+ iz prve ruke“. Predavanje je organizirano od strane odjela Lovstva i zaštite prirode te udruge Alumni VUKA, a bilo je namijenjeno prvenstveno studentima zainteresiranim za uključivanje u međunarodnu razmjenu.

Na predavanju je svoja iskustva iznijelo ukupno troje studenata stručnog studija Lovstva i zaštite prirode. Nikola Budak, član udruge Alumni VUKA, govorio je o svom dvomjesečnom boravku u Krajinskem parku Kupa te problemima i izazovima s kojima se suočavao kao jedan od prvih studenata Studija koji se odlučio na

ovakav tip obavljanja stručne prakse. Posebno je bilo zanimljivo njegovo izlaganje o praćenju prijelaza divljači preko rijeke Kupe budući da je istraživanje obavljao ploveći kanoom uzduž rijeke.

Nakon njega Dina Bott, izložila je svoje ponešto drugačije iskustvo s Biotehničkog fakulteta Sveučilišta u Ljubljani, gdje je tijekom tri mjeseca obavljala mnoge uredske, laboratorijske i terenske zadatke te sudjelovala u projektu monitoringa populacije vuka pomoću probi zavijanja.

Posljednji je svoje iskustvo iznio Marko Tot, apsolvent Studija, koji dva mjeseca proveo u Nacionalnom parku Killarney na jugozapadu Irske, gdje je sudjelovao

na projektu kontrole invazivne vrste Rhododendron ponticum (alpske ruže), surađivao s volonterima te obavljao poslove nadzornika u Parku.

Nakon izlaganja uslijedila su pitanja prisutnih studenata prve i druge godine, te kratka rasprava uz zaključak da bi stipe dirani odlazak u inozemstvo na obavljanje stručne prakse trebalo biti od najvećeg interesa za mnoge studente.

Dina Bott

dina_botta@yahoo.com

FOTO: PRVI KARLOVAČKI

PREDDIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ SIGURNOSTI I ZAŠTITE

Benković Dalibor, Bulić Marija, Filjak Filip, Flanjak Ivana, Glivar Valentina, Grzelja Iveta Alojzije, Gvozdić Kristina, Jaić Josip, Janković Jakov, Kadvolt Tomislav, Kranjčec Monika, Lopac Lucija, Lošić Admir, Mandić Romana, Maršal Dominik, Martinjak Marino, Mehmetaj Dominik, Mihalić Neven, Pekčec Mario Pleše Nives, Puškarić Ana, Railić Luka, Rendulić Josip, Samardžija Nenad, Saraja Dino, Stepić Vedran, Šepac Marina, Šimić Barbara, Šipek Matija, Šipuš Matija, Šnalcer Nikolina, Tomić Luka, Vukelić Martina, Žužnjak Matija

SPECIJALISTIČKI DIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ SIGURNOSTI I ZAŠTITE

Bebić Darko, Erceg Katarina, Gujić Mislav, Horak Davor, Jagodanović Mirna, Kudelić Mateja, Lugić Karlo, Lukačić Elvira, Malešević Miladin, Martinović Osvald, Miklec David, Mikulić Marino Perak Marin, Ribarić Ivana, Smjerog Suzana, Škreblin Robert, Vujčić Tihomir, Žilić Mladen

PREDDIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ STROJARSTVA

Bakek Luka, Balinović Roman, Barešić Vedran, Ćakić Zoran, Đorđević Robert, Golik Ivan, Jakoplić Hrvoje, Jedvajić Dino, Kalić Dragan, Kerin Matija, Kolić Alan,

U petak 26. siječnja 2018. u Gradskom kazalištu "Zorin dom" svečano je promovirano 138 studenata koji su primili svoje zaslužene diplome te im ovim putem čestitamo na predanom radu i zalaganju i želimo puno profesionalnog uspjehau budućnosti.

Korenić Dino, Lepušić Dominik, Lončarević Hrvoje, Lukić Zlatko, Miletić Maja, Modrić Karlo, Obranović Dino, Perković Fran, Porić Laris, Vreš Marko

REDOVNI STUDENTI PREDDIPLOMSKOG STRUČNOG STUDIJA UGOSTITELJSTVA

Adilović Silvio, Bajnrauh Ivana, Birtić Nikolina, Brezović Lucija, Časni Dino, Đopar Martina, Futač Ivan, Gemer Ivana, Grbačić Zdenka, Hajster Antonia, Janić Ivan, Janžek Sanja, Joha Marija, Katić Tamara, Kirinčić Anita, Korak Robert, Kozjak Marija,

Marković Ema, Martelo Ines, Milat Martina, Nikolić Andrea, Penić Julijana, Pernar Ivona, Protulipac Ana, Resovac Valentina, Sikirica Blaženka, Spudić Bogović Ivana, Stiplošek Tihana, Stišćak Mateja, Šindrić Marina, Šlat Robert, Šošić Kristina, Špehar Martina, Tušak Nikolina, Vrkljan Roko, Vukić Tamara, Vuletić Nikolina

IVANREDNI STUDENTI PREDDIPLOMSKOG STRUČNOG STUDIJA UGOSTITELJSTVA

Antunović Martina, Barešić Alenka, Brađica Mirela, Čučković Ivona, Kerep Ana, Malkoč Ines, Mateša Ana, Mateša Boris, Mejašić Renata, Meštrović Morena, Novaković Igor, Pavlaković Martin, Radulović Olivera, Raguž Maja, Ramovš Christine, Tominac Lucija, Vrbanić Ivana, Vučeta Monika, Živković Nevenka

STUDENTI SPECIJALISTIČKOG DIPLOMSKOG STRUČNOG STUDIJA POSLOVNOG UPRAVLJANJA

Bišćan Miroslav, Bogović Jurica, Dukić Vesna, Fanjak Kristina, Galović Dijana, Golubić Tea, Kolić Ivana, Lukavečki Marjan, Nenadić Adrijana, Obućina Željko, Polović Irena, Poturica Gerić Katarina, Spudić Ivana, Stanko Lukavečki Sanja, Tomičić Mario, Valentić Željko, Vidak Nataša, Vinčelj Vedran, Vrhovec Tomislav

RAZGOVOR: ŽELJKO ŠANČIĆ, RAVNATELJ STUDENTSKOG CENTRA KARLOVAC

Želja je izgraditi cjeloviti studentski kampus

Prije nešto manje od godine dana, tadašnjeg dugogodišnjeg ravnatelja Studentskog centra u Karlovcu Davora Jurčevića, zamijenio je sadašnji ravnatelj Željko Šančić. U razgovoru s novim ravnateljem saznali smo brojne zanimljivosti vezane za njegov život i karijeru, ali i za Studentski centar i planove za daljnji razvoj kampusa.

Koji su Vaši prvi potezi u Studentskom centru?

Nastavio sam sa svim pozitivnim aktivnostima koje je činio moj prethodnik Davor Jurčević ali sam i snimao stanje u želji da svladam posao i zadaće te da zajedno sa suradnicima radim na unapređenjima sukladno izazovima današnjice. Nisam od onih koji kada negdje dođu povijest počinje od njih pa uvođe žurne revolucionarske promjene. Vrlo detaljno i analitički snimam stanje i uvođim postupna i evolutivna unapređenja poštujući sve dobro što funkcioniira.

U ljeti ste krenuli s korištenjem kapaciteta Studentskog doma za potrebe Hostela Bedem. Kako ste zadovoljni s poslovanjem hostela?

Bili su to pionirski koraci. Snazili smo se u šumi hrvatskih propisa vodeći brigu o korisniku odnosno gostu koji je najbitniji u tom dijelu naših aktivnosti. Dobrim prijemom i uslugom doprinosimo pozitivnoj slici Grada i Županije, a pred inozemnim gostima i čitave lijepe naše Domovine. Raduje nas što su gosti prepoznali naše kvalitete i korektan pristup. Tome svjedoči veliki broj gostiju za prvih par mjeseci poslovanja ali i njihove pozitivne ocjene.

U tijeku 2017. godine ostvarili smo preko 1.800 noćenja.

Razgovarala Helena Brajdić
brajdic.helena@gmail.com

godine ostvarili smo preko 1.800 noćenja. Drago nam je da su nas prepoznali i u Turističkoj zajednici Grada Karlovca čije smo priznanje ponosno primili za rad u 2017. godini. Pored pohvala gosti su nam uputili i par kritika koje se odnose na putokaze, osiguravanje prilaznog puta i autobuse. Odmah smo reagirali i uočene propuste otklonili što je rezultiralo još ve-

ćim interesom za naš hostel, a to će se vrlo vjerojatno nastaviti kroz povećanje broja noćenja u 2018. godini. S našim smještajnim kapacitetima doprinosimo i svima onima koji ulažu velike napore za organizaciju športskih i kulturnih manifestacija koje obogaćuju društveni život Grada.

Što se tiče Studentskog centra, nedavno su se mogla čuti neka nagađanja da će doći do produljenja radnog vremena Caffe bar-a kao i otvaranje prostora za pušače, da li je to moguće izrealizirati?

Krenuli smo u tom pravcu, poslali smo dopis Ministarstvu zdravstva, ali

smo na žalost dobili negativan odgovor. Svrstavaju nas pod obrazovnu ustanovu i to se kosi s određenim pravilima. No još uvijek gajimo lagane nade i svakako ćemo pokušati ponovno.

Jesu li u planu neki novi projekti?

Svaka organizacija i institucija mora težiti napretku. Svakako da imamo želje i planove. Želimo proširiti kapacite smještaja studentskog doma, otvoriti restoran studentske prehrane, poboljšati studentski standard glede športskih, rekreativnih i kulturnoških sadržaja.

Da li se to odnosi na uređenje cijelovitog kampusa?

Stajališta sam da je logično da to bude u blizini postojećeg doma radi lakše komunikacije korisnika i zaposlenika. Pri tome je bitno da te aktivnosti budu u suskladju s Veleučilištem u Karlovcu, s Gradom Karlovcem i Karlovačkom županijom. Započeli smo određene predradnje s tim ciljem. Moram istaknuti izvrsnu suradnju sa županom Damirom Jelićem, gradonačelnikom Damirom Mandićem i dekanom dr. sc. Brankom Wasserbauerom i s njihovim vrijednim suradnicima. U svojim nastupima prema državnoj razini iskazujemo primjereno zajedništvo. To je razlogom da s optimizmom možemo očekivati pozitivne odluke pojedinih ministarstava. U svemu tome naglašavamo i natprosječni doprinos i žrtvu koju je Grad Karlovac dao u uspostavi i obrani naše nezavisnosti i samostalnosti. No još je cijeli niz koraka i aktivnosti pred nama pa ostavimo nešto i za nadredni intervju.

Za kraj ovog razgovora, odnosno početak Vašeg ravnateljskog mandata što poručujete našim studentima?

Pozivam sve studente da poštuju svoju Domovinu i profesore koji im prenose znanje. Znanjem, marljivošću i domoljubljem gradimo našu Hrvatsku da bude dostoјna oživotvorenju želja i snova naših predaka ali i primjerena 21. stoljeću u kojem živimo. Zaustavimo negativna demografska kretanja i potaknimo i ljudsku revitalizaciju našega Grada, Županije i Domovine. Školovani mлади ljudi garancija su napretka i opstojnosti. Studentima na Veleučilištu u Karlovcu želim puno uspjeha i sreće i još jednom ih pozivam da koriste prostore studentskog centra Karlovac kako bi bili što uspješniji. Po završetku studiranja želim im što skorije zaposlenje ali i pozivam da ostanu na prostoru našeg Grada i Županije. Onima koji će se vratiti živjeti u svoje krajeve diljem Republike Hrvatske poručujem, da će nam ovdje u Karlovcu, uvijek biti dragi gosti kao poslovni suradnici ili kao turisti.

KOLUMNA: Život u Štrumpfosalu

Piše Lara Manojlović

laracosette1@gmail.com

Vjerujem da među vama nema onih koji nisu čuli za legendarne Štrumpfove, mala plava bića koja sretno i skladno žive u svojoj seoskoj idili daleko od stvarnog svijeta, a jedino zlo protiv kojeg se bore je strašni čarobnjak Gargamel. E pa, mi Karlovačani smo po mnogočemu slični Štrumpfovima, osim što nismo baš toliko mali, skladni ni sretni, a da nam se ukaže Gargamel vjerojatno bi mu udijelili 5 kn da siromah ima za kruh. Sigurno se pitate po čemu smo im onda slični.

Naši plavi prijatelji od ranog jutra složno rade, ali na kraju dana selo je uvijek isto i njihov trud se čini uzaludan ili pak nedovoljan. Svi smo primijetili kako je zadnjih dana Karlovac prepun gradilišta. Nešto gradimo, nešto rušimo, nešto samo popravljamo, ali u globalu se ništa ne mijenja. Naravno da za prave stvari treba vremena, ali nekako mi se čini da je problem u našem pristupu. Premalo vizionarski, a previše na principu sira s rupama – sir pojedi, a rupe ostavi. Isto tako žudimo za turistima, a kada nam napokon dođe mali Kinez, nakon što se sve zatvori, on podiže šator na Fuginovom jer nema gdje prenoći, a Kina mu je predaleko. Sigurna sam da čak i Štrumpfovi u svom selu imaju neki štrumpfastičan hotel gdje bi smjestili malog Kineza.

Sad bi bilo najlakše tražiti krivce i upirati prstom, ali zapravo svi snosimo dio krivice. Uvijek idemo linijom lakšeg otpora i koristoljublja, a to počinje upravo u našim studentskim danima. Plaćen si po satu i moraš obaviti određeni posao, ti radiš dok ima posla, a što duže radiš više ćeš zaraditi. Tu nam se u glavi upali lampica, vrlo pogrešna i uzrok mnogih naših problema, ali, sa sebičnog stajališta, genijalna ideja – ja ću posao, koji mogu obaviti za jedan dan, raditi dva dana i tako mnogo više zaraditi. Nakon što to napraviš spremam si pljavati i po vlasti i po sustavu jer se sve tako sporo odvija i svi su nešto krivi, ali, dragi moj kolega, izgleda da još nisi čuo da se s čišćenjem počinje u vlastitom dvorištu. Poslu pristupi s poštovanjem, a za studentski dignitet boris se tako da ne prihvacaš posao za 10 kn po satu ako bi on vrijedi 20 kn po satu. Sve dok mi prihvacam male satnice, poslodavci će se voditi mišlu „ima tko hoće raditi po danim uvjetima“, ti koji prihvate će zabušavati i pomaka neće biti.

Mnogi će reći da negativno razmišljaju i to je donekle točno, ali samo zato što želim da budemo bolji. Moramo biti kritični prema svijetu oko nas, ali prvenstveno samokritični jer od pojedinca sve počinje. Sljedeći put kad poželite baciti papirić na cestu pod izlukom svi to rade ili onom bisernom opaskom - da smo u Švicarskoj ne bi to radili jer se тамо plaća kazna, zastanite malo i razmislite. Priznajte sami sebi: „U meni je problem i dok ja to ne shvatim ništa, baš ništa se neće promjeniti“. U Štrumpfosalu nema ni smeća ni kazni, a svi žive u idili. Naravno da žive sretno jer nema tebe, mali čovječe, da im sve to uništiš svojom sebičnošću.

Gandhi je rekao: „Budi ti ta promjena koju želiš vidjeti u svijetu“. Ja nisam Gandhi, i ne mogu vam obećati da ćete, ako se prenete i sve kritike uzmete u obzir, promijeniti svijet, ali možda i hoćete. Vjerujem da je ovo taman dovoljno bocanjanja da barem pokušate. Ostavimo sri miševima, rupe povijesti, kazne Švicarima, idilu Štrumpfovima, a nama Karlovcima priliku da se promijenimo.

INDEKS U OBJ

press

EKTIVU

BLIC RAZGOVOR: TAMARA FEHERVARI, PROFESORICA TJELESNOG ODGOJA

Fehervari: Cilj mi je potaknuti studente na bilo kakvu sportsku aktivnost

Za novi broj Indekspressa razgovarali smo s našom profesoricom iz tjelesnog odgoja, Tamarom Fehervari o sportskim sekcijama, natjecanjima, te drugim sportskim aktivnostima naših studenata.

Recite nam za početak ukratko nešto o sebi?

Završila sam Kineziološki fakultet u Zagrebu, imam stručno zvanje kao profesor fizičke kulture, a trenutno sam i na doktorskom studiju na istoimenom fakultetu. Do sada sam radila kao profesorica tjelesne zdravstvene kulture u Osnovnoj školi Grabrik, a od kraja 2016. sam profesorica tjelesnog na Veleučilištu u Karlovcu. Predajem studentima ugostiteljstva, prehrambene tehnologije i studentima lovstva.

Koje sve sportske sekcije postoje na Veleučilištu i kakav je odaziv studenata na sportske aktivnosti?

Trenutno su aktivne plesna sekcija u Centru za mlade Grabrik, košarka u SC Arena, odbojka u SD Gaza, mali nogomet u Dvorani s umjetnom travom u Tuškanovoj 10, futsal u OŠ Dubovac, aerobik u ŠAK Dinamic, teretana Firness of i plaminarenje koje se odvija otprilike 2 puta po semestru. Odaziv studenata na sportske sekcije ove godine veći je nego inače iz razloga što studenti zbijaju imaju velik odabir aktivnosti i kako kažu lakše im je na taj način „zarađivati“ pluseve za potpis.

Kako izgleda Vaš sat tjelesnog?

Ja se prilagođavam njihovom izboru. Studenti najčešće slože ekipu za nogomet ili košarku, dok studentice više vole badminton ili stolni tenis, a nekada zajedno odradimo vježbe snage i kružne treninge. Želja mi je potaknuti ih na bilo kakvu sportsku aktivnost.

Kakav je odaziv studenata na sportsku sekciju teretane s obzirom da je to novo uvedeno?

Odaziv je bio jako velik. Studentski centar studentima je osigurao dvadesetak mjesta i oni su se popunili odmah prvi dan.

Helena Brajdić
brajdichelena@gmail.com

Karlovački studenti na karnevalu u Rijeci, a nekad je Karlovački „fašnjak“ bio najveći i najluđi

Kako je to ludo i zabavno bilo nekad u Karlovcu

Nekad je mimohod obilazio grad, povorku su predvođila tri maskirana konjanika na raskošno ukrašenim konjima, onda maskirana gradska glazba, pojedinačne pješačke maske, za njima otmjeno ukrašene kočije i onda „špeditorska“ kola sa skupim maskaradnim prizorima. Nakon pokladnog korza ludovanje se nastavljalo u karlovačkim krčmama, kavanama, pivnicama i balovima po otmjenim privatnim kućama ...

Ijen u ceremoniji na moru, uz veliki vatromet povodom jubilarног 35. karnevala.

Kako se zapravo zove to ludo prije-lazno doba godine, poklade, karneval, mesopust, fašnik, maškare, maskerada ili maskenbal? Pokušajmo skinuti maske svim tim nazivima. Poklade je našem jeziku najbliži izraz po starohrvatskom glagolu klasti – pre-

rušavati se, a možda po ognjenoj boginji Koledi kojoj se u pretkršćansko, pogansko doba odavala počast na prijelazu iz zime u proljeće. Karneval dolazi od pučkog latinskog naziva „carne vale“ što znači zbogom mesu, ili po „carrus navalis“ za kola – brod kojeg su još Grci vozili na proljetnim svečanostima Dionisu – kralju Sunca, kasnije su ga preuzeli Rimljani, a tu tradiciju čuva i Riječki karneval. Mesopust je naša inaćica za karneval. Fašnik dolazi od

njemačkog naziva za razdoblje od Božića do Korizme i za zadnji dan istog – Fasching. Maškare su po talijanskoj riječi mashera za masku, ali i turski jezik ima riječ maskara za šalu, ruganje ili ismijavanje. Maskerada je iz francuskog jezika gdje se maska kaže masque, a maskirani ples je mascarade, a maskenbal je kombinacija izvorno francuske riječi za masku i njemačke za bal, ples.

Karlovac ni ove godine nije bio Monte Karlovac, nije bilo proglašenja fašničke republike, ni velike fašničke povorke, a nekad smo u fašničko doba bili veći i bolji od Samobora i Rijeke. Tek su djeca vrtića i mlađi školarci spašavali tradiciju. Žalosno jer Karlovac ima jednu od najstarijih tradicija običaja slavljenja Fašnjaka kojeg su donijeli još austrijski časnici iz germanskih krajeva, odmah po gradnji Karlovca, a drugom linijom dolazi preko trgovaca iz Primorja, Dalmacije i Venecije. U arhivi gradskog Magi-

strata je nađen dopis jednog gostoničara iz 1751. u kojem se traži dozvola za održavanje poklada u njegovoj gostonici, a 1838. i 1887. izrađeni su plakati za Pokladni korzo. Od 1809. do 1812. kad su Francuzi vladali gradom, postojali su, vjerovali ili ne, i pokladni školski praznici od tjedan dana. Nositelji karlovačkih poklada bili su gostoničari i obrtnici. Karlovčani su za dane maškara i poklada izdavali specijalne listove Fašnjački ričet, Fašnjak, Fašnjački uštipci i Osa, u kojima su se na duhovit i šaljiv način smijali svim svojim propustima, naročito gradskoj vlasti. Osobito je bio popularan časopis Fašnjački ričet. Naime, uz metaforičko značenje ričeta ili kaše, to je zaista bio omiljeno jelo jer, prema stariim običajima, ljudi su se u veljači, zbog hladnoće, jače i masnije hranili, a u ričetu je uvijek bilo kobasicu, špeka ili rebarca. Časopis „Svje-

prerušavanja i ludiranja u Karlovcu više nema, osim u nekim privatnim okvirima. Velika pohvala Studentskom centru koji je i ove godine organizirao ugodno druženje pod maskama. Bilo bi dobrodošla društvena i turistička terapija za naš grad da, po uzoru na naše pretke, skinemo stare maske i navučemo nove, pokażemo

tlo“ donosi ovakvu jadikovku: „Uglovi su puni oglasa raznih plesova, odbornici karnevala lete od kuće do kuće s pozivnicama, majke i kćerke kroje i šivaju, a očevi, tijadni mučenici, ogledavaju kese, i misle, kako li je to zbilja zla uredba, taj ludi mesopust.“ Nekad je mimohod obilazio grad, povorku su predvodila tri maskirana konjanika na raskošno ukrašenim konjima, onda maskirana gradska glazba, pojedinačne pješačke maske, za njima otmijeno ukrašene kočije i onda „špedinterska“ kola sa skupim maskaradnim prizorima. Nakon pokladnog korza ludovanje se nastavljalo u karlovačkim krčmama, kavarna, pivnicama i balovima po otmjenim privatnim kućama, a u gradu je istovremeno znalo biti nekoliko velikih maskiranih zabava do zore, kad bi posipanjem pepela brisali sve grijebove ludovanja.

Bilo kako bilo, organiziranog fašničkog

što bi voljeli biti, kritiziramo one koje inače ne smijemo, ludo se zabavimo i pogodađamo tko se skriva iza koga? Kao da se zaboravilo da ludi „noriju“ cijelu godinu, a pametni samo na fašnik!

Lara Manojlović

laracosette1@gmail.com

**Pisanica, bojano ili „šarano“
jaje jedan je od najočitijih
simbola Uskrsa. Pisati je,
zapravo, staroslavenska riječ
koja znači i slikati, pa su
pisanice - oslikana jaja. A
zašto baš jaja!?**

Jajetu su tijekom povijesti pripisivane magične i tajnovite karakteristike. Već stari Egipćani i Perzijanci imali su običaj proljetnog darivanja ukrašenih jaja kao simbola obnovljenog života. Kroz povijest je jaje uključivano u brojne obrede: pohranjivano je u temelje kuća ne bi li otjerala zlo, stare Rimljanke su smatrali da se iz jajeta može proreći spol nerođenog djete-ta, a francuske mlađenke stale bi na jaje prije nego što bi prekoraciće prag novog doma ... Gali, Rimljani, Kinezi i Egipćani smatrali su jaje simbolom svemira, a među brojnim teorijama o postanku Zemlje našla se i ona koja tvrdi da se i Zemlja izlegla iz golemog jajeta. U 5. stoljeću sveti Augustin spominje simboliku jajeta – izlazak pileteta iz ljuske simbolizira novi život i uskršnjuće.

Jaja su se u hrvatskoj narodnoj tradiciji bojila u pravilu u Velikom tjednu, poglavito na Veliku subotu, ponegdje i na Veliki petak, a samo u nekim krajevima, primjerice, u okolici Dubrovnika i Slunja i desetak dana prije Uskrsa.

Tradicionalno je najčešća boja za pisanice crvena za koju se u narodu odvijek vjerovalo da ima zaštitnička, dobra svojstva. Najpoznatije sredstvo koje daje duboku tamnocrvenu ili tamnoljubičastu boju, obična je lupina crvenog luka. Ako se pod ljusku stavio neki listić ili cvijet ostao bi na tom

Uskrsne pisanice kroz tradiciju i kreativnost

Jaje je imalo magične i tajnovite karakteristike

Ako se pod lјusku stavio neki listić ili cvijet ostao bi na tom mjestu otisak kao ukras. Uz crvenu česta je i i crna boja koja se dobivala od johine kore. Plavo – lјubičasta se može dobiti od kuhanih lјubičica

mjestu otisak kao ukras. Uz crvenu česta je i i crna boja koja se dobivala od johine kore. Plavo – lјubičasta se može dobiti od kuhanih lјubičica.

Pisanje rastopljenim voskom po lјusci jajeta najstariji je način ukršavanja pisanica. Mogu se samo iscrtati voskom i obojiti a one s višebojnim ornamentom šaraju se i boje sloj po sloj, boja po boja – od svjetlijie prema tamnijima, do crne. Najčešći tradicionalni motivi su vitice i cvijeće, klasje, hrastovo lišće, križevi, zvijezde, sunce, pjetlići, ribe ... Osebujne su pisanice opletene raznobojsnom svilom i vunom u Slavoniji ili pamučnim koncem u Posavini. Često su se darivala jaja s porukom. Evo nekih:

- Ovo jaje na dar pošlo, sretan Uskrs kome došlo.
- Ovo se jaje za poljubac daje. Uzmi dragi jaje malo, pa i mene zlato pravo.
- Malo jaje našarat ču, koga volim, regalat (poklonit) ču.
- Ovo jaje lijepih šara, sretan Uskrs dušo stara.
- Malo jaje malo vrijedi, ti ga stuci i pojedi.

Toliko što se tiče tradicionalnih pisanica koje uvijek možete nadopuniti vlastitim kreacijama. Evo nekoliko isprobanih ideja.

1. Ako jaja bojite lukom lijepe geometrijske šare dobit ćeete ako na vlažno jaje posložite razne trokutiće izrezane od papira i onda ga obložite lјuskama luka i kuhati. Možete umjesto trokutića staviti papir iz spremnika bušilice za papir pa ćeete dobiti točkasto jaje.
2. Jaje obojeno lukom možete ukrasiti lijepljenjem motiva složenih od sjajne bijele riže, a na bijelim jajima složite šare od tamnih sjemenki lana.
3. Bijelim i lukom bojenim jajima pristaju ukrasi od slame. Omotajte slamu nekoliko puta oko 2 prsta, skinite, zavežite koncem u sredini i razrežite krajeve. Dobivena „slamnata sunca“ zalijepite na jaje.
4. Narežite naranče ili limun na tanke okrugle kriške i osušite ih na radijatoru. Obrežite koricu i bijele dijelove, a od preostalih isječaka složite i zalijepite okrugla sunca na pisanicama.

5. Ako nađete lјubičice ili tratinčice, sprešajte ih nekoliko dana u papiru i onda nalijepite na jaja. Vrlo su dekorativni i sitni cvjetići bazge, ali njih morate sprešati u ljeti, kad cvatu.
6. Jaje možete ukrasiti i lјuskama starih ili polomljenih pisanica različitih boja. Možete umetnuti jaje u staru polovku lјuske, lijepiti veće komadiće ili usitnjeni prah od lјuske.
7. Jaje možete lijevati voskom raznobojnih svjećica koje su vam ostale od rođendanske torte.
8. Ako ste vični crtanj i slikanju, uzmite flomastere, uljene ili akrilne boje i dajte mašti na volju. Ako vam crtanje baš i ne ide najbolje, iskopirajte neku „facu“ ili smajlića u nekoliko poteza.
9. Ako od pisanice na bilo koji način stvarate umjetničko djelo, prvo je ispušite, jer bit će vam žao ako kasnije počne smrdjeti.
10. Želite li nekog posebno dragog obradovati uskrsnjom čestitkom, evo prijedloga. Kupite u trgovini koncima 20 cm platna paname ili leakrila i nekoliko boja konca za vezanje „Ljubica“. Nije skupo. Izrežite komadiće u veličini čestitke, nađite na Internetu što jednostavniju shemu proljetnog cvijeta, jaja, piletu ili zečića u kockastom rasteru i izvezite je križićima. Nije teško, ali ako zapnete pitajte baku za pomoć. Od lijepog kartona, može i onog rebrastog, napravite korice i izrežite četvrtasti ili okrugli prozor. S unutrašnje strane prozora napnete i zalijepite krpicu s vezom i napišite neku lijepu poruku na desnu stranu. Bit će to čestitka koja se čuva.

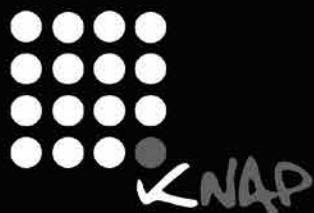
Lara Manojlović

laracosette1@gmail.com

Izvrsna kazališna predstava

GRADSKO KAZALIŠTE
ZORIN DOM
KARLOVAC
Sezona 2017/2018

Mladen Vasary

Giulio Settimo

Ana-Marija Percaic

DOBRI ČOVJEK Nino BAŽULEK Škrabe

BAŽULEK Redatelj Georgij Paro

Iva Šimić

Nino Pavleković

Fašničkom maskenbalu u Zorin domu prethodila je sjajna kazališna predstava "Dobri čovjek Bažulek", redatelja Georgija Para. Prepunu kazališnu dvoranu nasmijavali su glumci kazališta Knap iz Zagreba u suradnji s glumcima kazališta Zorin dom. Ova humoreska na tragikomičan način zapravo prikazuje hrvatsku realnost. Bažulek je mali hrvatski čovjek, po zanimanju klobučar,

pošten I dobromjeran, koji živi klasičan život Hrvata. Iznenada dobiva otkaz, žena ga napušta i ostaje bez krova nad glavom. Tu tek počinju prave muke za Bažuleka jer se nađe u žrvnju vlastodržačke i pravno-korupcijske mašinerije. Počevši od poslodavaca, bankara, kamataru, policije, odvjetnika, pa i lažnog i pravog Boga. U nikome ne nalazi pravdu i razumijevanje, te je napsljetku prepušten samome sebi. Nakon svih patnji i nedaća koje su

ga snašle, shvati da su „dobrota, iskrenost i osmijeh“ jedini odgovor svim tim ljudima čime i završava predstava. Na kraju predstave, gledatelji su nastavili druženje uz ples pod maskama I svirku "Rivers banda". Svakako ne propustiti ovu odličnu predstavu renomiranog redatelja.

Helena Brajdić
brajdichelena@gmail.com

Ovan (21. 3. – 20. 4.)

STUDIJ: Pred vama je uspješno razdoblje, ali kratkoročno. Ostatak vremena naći ćete se u nepovoljnim situacijama, ponajviše zbog drugih kolega. Izbjegavajte sukobe, i pri grupnom radu preuzmite dio odgovornosti na sebe, kako biste se ogradi od neželjenih svada.

LJUBAV: Pripazite na odnos prema suprotnome spolu, i smanjite ego. Kod nesporazuma sagledajte obje strane, možda ovaj put niste u pravu.

ZDRAVLJE: Potrebno je puno vitamina C kako biste ojačali imunitet. Mogući su bolovi u kostima i mišićima zbog dugog sjedenja, za to uzmite magnezij.

Bik (21. 4. – 21. 5.)

STUDIJ: Znat ćete se postaviti u timskim radovima i ustrajati ćete voditi tim. Zbog uspješno riješenih ispitnih rokova možete si priuštiti malo opuštanje i ljenčarenje uz filmove i serije, no ne previše, nove obaveze će doći uskoro.

LJUBAV: Zbog okruženja i određenih okolnosti koje će vas s nači, moguća su učestalija razmišljanja o vama sada već bivšim dragim osobama. No to su samo prolazna razdoblja koja će biti kratkotrajna.

ZDRAVLJE: U dobroj ste tjelesnoj kondiciji. Na tjelesnom ste vrlo aktivni i to će se nastaviti u nadolazećem razdoblju, posebno kako će dolaziti topljivi dani.

Blizanci (22. 5. – 21. 6.)

STUDIJ: Izbjegavajte linije manjeg otpora, zagrijte stolicu, na kraju će se isplati. Vaše ljetno i slobodno vrijeme će vam biti zahvalno.

LJUBAV: Vaš uspješni odnosno neuspješni ljubavni plan ovisit će o dogovoru sa samim sobom, dobro izvražite što želite, a što ne želite. Neodlučnost bi vas mogla koštati propuštene prilike. Nemojte sanjariti o savršenim partnerima, jer oni ne postoje.

ZDRAVLJE: Napravite detoksikaciju tijela, jer uskoro dolazi razdoblje kada ćete se ponovno natrpavati teškom hranu pa valja pripremiti teren za to.

Rak (22. 6. – 22. 7.)

STUDIJ: Primite se studentskih obaveza na vrijeme, očekuje vas naporno razdoblje, valja se pripremiti na vrijeme. Na žalost to razdoblje pratit će vas do ljetnih ispitnih rokova, ali ne gubite nadu i motivaciju.

LJUBAV: Iako mislite da je sve što vi napravite ispravno, ovaj puta budite realni. Samokritičnost ponakad dobro dođe za pretjerane idealiste poput raka.

ZDRAVLJE: Zbog dugih noćnih sati provedenih za knjigom dobro će vam doći petominutne jutarnje vježbe kako biste rastegnuli kosti i mišice.

Lav (23. 7. – 22. 8.)

STUDIJ: Zanemarit ćete studentske obaveze, ispite i kolokvije jer će vam vrijeme zaokupiti studentski poslovi. Osim toga tražit ćete motive za dodatnu zgradu, pa će se neki naći u proučavanju kriptoalgoritmi i takvom vrste zarade. Na posljeku ćete izgubiti volju zbog brdo informacija na koje nađete pa ćete se polako vraćati starim uobičajenim obvezama, koje će malo kaskati.

LJUBAV: Pred vama se nalazi razdoblje stagnacije. Oni koji su do sada bili u krhkim vezama završit će prekidom, a onda dugo razdoblje nastavljate solo.

ZDRAVLJE: Imunitet vam je pao, stoga pronađite kvalitetne savjete kako povratiti i očvrnsnuti imunitet. Blaga iscrpljenost uzrokovat će konstantni umor, stoga reagirajte na vrijeme kako bi sprječili još lošije simptome.

Djevica (23. 8. – 22. 9.)

STUDIJ: Pred vama je uspješno razdoblje u kojem ćete odraditi sve obaveze koje ste imali, neke doduše neće biti na vrijeme ali njihovo kašnjenje neće imati ozbiljnijih posljedica. Kako biste to izbjegli posebno obratite pozornost na seminare i njihov rok predaje.

LJUBAV: Ljubavna putanja ne ide u pozitivnom smjeru. Imat ćete često nesporazume i verbalne sukobe, što će dovesti do zahlađenja odnosa. Ne mora se nužno odnositi na ljubavnog partnera/icu već i na prijatelje.

ZDRAVLJE: Naglo ćete krenuti u fizičke aktivnosti što će uzrokovati blage upale, ali ne radi se o ozbilnjim upalama, dovoljno će biti samo smanjiti intenzitet dok iste ne prođu.

Vaga (23. 9. – 22. 10.)

STUDIJ: Malo ćete se ulijeniti no nemojte da roditelji saznaju za vaše odgodene obaveze to će vas koštati dodatnog stresa. Ipak, gledajte da ih riješite čim prije.

LJUBAV: Nadolazeće ljubavno razdoblje vam i nije naklonjeno u potpunosti, to dodatno i vi potičete tako što se si u glavi već zacrtali neuspjeh kod nekih osoba. Opustite se i riješite blokadu u glavi, nakon toga će sve ići kako treba.

ZDRAVLJE: Pokušajte u jelovnik ubaciti kuhanje jelo, svježe salate, sirove proizvode.. Previše suhe i pržene hrane izazvat će probleme s kožom i bubuljice.

Škorpion (22. 11. – 21. 12.)

STUDIJ: Dobra organizacija i koordinacija zadataka i obaveza dovest će vas na višu razinu, mogući su čak odlasci u inozemstvo na program kao što je ERASMUS. U svakom slučaju pred vama je dugoročno uspješno razdoblje što se studiranja tiče.

LJUBAV: Zbog određenih spletaka okolnosti susretat će se češće sa stariim prijateljima i obnoviti skoro već zaboravljeno prijateljstvo. Što se ljubavi tiče, ne nadajte se ozbiljnim vezivanjima, na žalost sve što će i uspjeti ostvariti bit će kratkoročno.

ZDRAVLJE: Mogući su blagi naznaci depresije. Pokušajte s početničkim tečajevima joge koje možete pronaći na internetu. Takav oblik relaksacije slobodit će vas napetosti i stresa, a samim time obnoviti će se duhovno i mentalno.

Strijelac (22. 12. – 19. 1.)

STUDIJ: Vaša samouvjerenost nadjačat će manjak samopouzdanja pa ćete napokon krenuti u pravom smjeru. Čuvajte se kolega s faksa koji vas samo žele iskoristiti. Pružite nekome pomoći ako zatreba, no ne mojte umjesto nekoga pisati seminar. Radite to vrijeme uložite u sebe.

LJUBAV: Pred vama je ustaljeno i monotono razdoblje, što se ljubavi tiče. Biti će prilika za nova poznanstva ali ništa više od toga. Ne dopustite da vas to obeshrabi.

ZDRAVLJE: Istinski ste nezadovoljni sami sobom, i to utječe na vas. Pokušajte s malim koracima do potpunog uspjeha i zadovoljstva. Primjerice ako želite prestati pušiti, za početak smanjite dnevni broj cigareta.

Jarac (22. 12. – 19. 1.)

STUDIJ: Natovarit ćete si pregršt obaveza koje neće uspjeti na vrijeme ispuniti. Realno sagledajte situaciju, vrijeme koje imate pred sobom i onda preuzmите zadatke. Dobra organizacija može vas spasiti od još većih problema.

LJUBAV: Pred vama je idealno vrijeme za pronalazak srođne duše na dugoročan period. Ostvarit će se samo ako smanjite kriterije i budete iskreni prema sebi i onime što vas karakterizira.

ZDRAVLJE: Zbog puno obaveza osjećat će povećani humor i blagi stres. Za to neće biti lijeka osim dobre organizacije.

Vodenjak (20. 1. – 18. 2.)

STUDIJ: Razliku od ljubavi, studiranje će krenuti užalznom putanjom. Proći ćete sve kolokvije, doduše neće svi biti ocijenjeni kako ste planirali ali biti će dovoljni za prolaz.

LJUBAV: U nadolazećem periodu neće biti nekog uspjeha na ljubavnom planu. Dogodit će se simpatije ali ništa ozbiljno. Možda je uzrok tome vaša tvrdoglavost i samouvjerenost.

ZDRAVLJE: Pripazite an prekomjerni unos kalorija i nepotrebnog fast food-a, brojke na vagi bi vas mogle iznenaditi.

Ribe (19. 2. – 20. 3.)

STUDIJ: Studentske obaveze rješavat će vam ujerenim tempom, uz to će pronaći idealni studentski posao koji će podeljivati vaš studentski budžet.

LJUBAV: Dogodit će se neka nova poznanstva koja će prerasti u nešto više. Imajte razumijevanje za novog partnera/icu, jedino tako ćete uspjeti održati vezu sa njim/njom.

ZDRAVLJE: Odlučit će se na čišćenje organizma, zglob detoksikacije će vas tijelo tražiti veće količine slatkoga, pa se pokušajte tome oduprijeti.

Fehervari: Cilj mi je potaknuti studente na bilo kakvu sportsku aktivnost

str. 14

**Kako je to ludo i zabavno
bilo nekad u Karlovcu**

str. 11

**KOLUMNAR: Život u
Štrumpfosalu**

str. 7